سال اول - شماره ۱۳۸ صبح پنجشنبه ۲۵ اسفندماه ۱۳۲۲ تکشماره یک ریال

آژیر

دارنده امتیاز و مدیر مسئول
ج. پیشه‌وری

« بهای اشتراک »
سالیانه ۲۵۰ ریال
ششماهه ۱۴۰ «
برای کارگران و کشاورزان و معلمان و کارمندان جزء هرگاه صدی بیست تخفیف منظور میگردد

بهای آگهیها بادفتر اداره است

جای اداره:
(خیابان خیام جنب کوچه حمام پالک)

آژیر روزهای یکشنبه - سه‌شنبه - پنجشنبه منتشر میشود

کابینه

کابینه آینده موضوع بحث و گفتگوی هر محفل و مجلسی است. سئوالی سر زبانهاست. حتی روزنامه‌ها هم اسامی چندتن از مقربان درگاه خداوند را ذکر کرده اند. در این میان اسم دو کس بیشتر برده میشود: آقای سهیلی و آقای ساعد. از سید ضیاء فعلا اسمی نیست، سید مجال لازم دارد.

زمینه‌هائی میخواهد. باید یک توطئه دیگر نظیر توطئه [illegible] اعتبارنامه‌اش چیده شود و [illegible] باهم شرکت مساعی کنند تا سید بتواند بر مرکب آرزوی عالی خود و طرفدارانش سوار شود. فراموش نکنید که آن دفعه هم در ۲۳ سال پیش سیاست مسامحه و [illegible] زمینه روحی کابینه سیاه سید را فراهم کرد.

میگویند این بار هم چنین مجللی ضرورت دارد تا این مرض دوره بحران خود را طی کند. آرزو میکنیم کشور و ملت ما آنقدر نیرو و صحت مزاج از خود نشان دهد که مرض را شکست داده و زنده و سالم جانی بدر برد و این میکروب موذی را مغلوب سازد.

لفظ « مجلل » این روزها زیاد استعمال میشود. بعضی‌ها سهیلی را مجلل میدانند. برخی ساعد را یاری میکنند. این دل « بی اعتبار » میشمارند. عده نام های دیگری ذکر میکنند.

عقیده ما مطلب اینقدرها هم ساده نیست. مسامحه در رفع نیازمندی های مردم [illegible] و سوء اداری در مبارزه با عوامل ضد دموکراسی فراهم کننده زمینه حکومت فردی و استبداد فردی است. در تحت هر اسم و عنوانی باشد هر کسی که چنین سیاستی را تعقیب کند زمینه حکمفرمائی زور و ستمگری را فراهم خواهد آورد. فلان یا بهمان تفاوتی ندارد با اضافه و رسائی دولت به تنهائی در وضع کنونی ما کاری از پیش نمیتوانند ببرند. باید دید هیئت دولت آینده از چه کسانی تشکیل میشود. مردم از سردمدارهای دوره پیش که جز انباشتن جیب های خود و سنگین کردن بار خاطر خلق کاری نکرده و از پیش آمده خسته و فرسوده و وازده شده‌اند. عوامل ضد دموکراسی کشور از این مسئله حداعلای استفاده را میکنند و بازار عوام فریبی بالنتیجه کاملا رواج است. آیا رئیس الوزرای آینده و همکاران او خواهند توانست این زمینه را رفع و این سلاح برنده عوام فریبی را از دست آن عوامل بگیرند؟ این کار شهامت، پشتکار، ابتکار، استقلال فکر، دوستی، ابداع، وطن پرستی، تهور، آزاده منشی و دامنی منزه لازم دارد. آیا این صفات را در همان دوره سابق سراغ داریم؟

ما نمیتوانیم بگوئیم که تمام آنان مثل آن وکیل الاسم دارو کیفر مجازات میترسند و منتفع میشوند. ولی حقیقت را باید گفت. اغلب آنان دامن پاک ندارند.

کابینه فردا اگر بخواهد شغل پست حلال کننده را بازی نکند باید به مسائل اساسی روز پاسخ بدهد. مثلا آنها را حل کند. مردم را از بیچارگی خلاص کند. آزادی‌های اولیه را تامین کند. با عوامل ضد دموکراسی با تمام قوا [illegible] موضوع خواربار و تثبیت قیمت‌ها را سروصورتی بدهد با اختلاس و ارتشاء و فساد نبرد آغاز کند. نگذارد عوامل ضد دموکراسی از آب گل آلود ماهی بگیرند و مقاصد سوء خویش را پیش ببرند.

خطر بزرگ و فوری است. ممکن است حتی اصول زورگوئی و فعال مایشائی در تحت نام دیگری عرض اندام کند. ممکن است سید ضیاء. این مجلل دیروزی که امروز مجلل مطلقه، خود مجلل القدر ورشد دیگری داده سید منتظر از آن است که دیگر نتواند پیش ببرد. خطاب ما به آزادیخواهان و مصلحین کشور است. به آزادیخواهانی که آتش مقدس حریت طلبی و وطن پرستی هنوز در قلوبشان افروخته است و منطقی شکسته ما با کسانیکه قطب تمایلاتشان را چاه باتلاق معین میکند کاری نداریم و مخاطب ما هم آنان نیستند. آنها را هر کسی پول دارد میتواند بخرد. آری طرف سخن آزادیمردان این کشورند. موقع باریک و خطرناک است. باید متحد بود، بیدار بود، مراقب اوضاع بود. دشمن ممکن است هرآن از جائی که هیچ انتظار نداریم به ما حمله کند. [illegible] باید تمام هوش و گوش باشیم و آماده برای پاسخ - پاسخ عملی و فوری.

ایرانیان از ما میخواهد، دموکراسی طلب میکند. منافع ایرانیانی که ما مدعی طرفدارش هستیم احتیاج میکند. آیا ما مرد عمل در این وضع خطیر هستیم؟ آینده نشان خواهد داد و تاریخ درباره ما قضاوت خواهد کرد.

قلم پ. آ

نمایندهٔ ساختگی

روزنامه نوین ترس

دادرسی متهمین شهربانی تمام شد. شاید از این بعد که ما بازدید پیش باشد و بس از چند صباح باز دیگر خرده‌پاهای حکومت بیست ساله که باید بی هوا و دست به قیام و دفع و شکنجه خوش خدمتی میکردند مورد بازپرسی قرار گیرند.

این ماجری نشان میدهد که صبر و حوصله هرملت اندازه دارد و چون کاسه بردباری لبریز شد [illegible] موافق حوادث کافیست که هدف‌های خاطره را بیدار کند و برای تصفیه حساب را بمیان آورد. با توجه بدین مسئله اکنون که مجلس چهاردهم با شور و غوغا تشکیل یافته است باید یک نکته اساسی را در نظر داشت.

« متهمین شهربانی باید بدون تردید و بی ملاحظه سزای خود برسند ولی این حادثه نباید افراد دیگری را که در مقام ادای وظیفه و مدافعه حقوق ملت قصور کرده و آسایش خود را به بهای بردگی جامعه خریده‌اند آب پاکی بشوید. ملت ایران نباید بمجازات چندتن جاسوس و مامور تامینات قناعت ورزد و با هیاهو و ظاهر سازیهائی که در محاکمه آنان میشود فریب بخورد زیرا گناه اصلی بگردن کسانیست که ۲۰ سال نمایندگی ملت را بعهده بسته و در برابر نقض قانون اساسی، محو اصول مشروطیت، دزدی خزانه ملت، غصب اموال غیر، بازداشت غیرقانونی، شکنجه و آدم کشی سکوت کرده اند. گناه اصلی بگردن روزنامه نویسانیست که بیست سال بخشنامه های رضاخان و سخنرانیهای پرورش افکار را منتشر ساخته و بتدریج با نوشته های زهرآگین خود افکار جوانان نورسیده را مسموم و همت افراد متفکر را خاموش کرده‌اند »

اگر جامعه ایرانی بمحکومیت امثال مختاری دلخوش که همواره با مناظری مانند در جلسه اول مجلس چهاردهم روبرو خواهد شد. اگر جامعه ایرانی بیش ازین خونسردی و بعبارت دیگر لاابالی گری پیشه سازد باز همان نمایندگان ساختگی زور پول و پرروئی و به پشتیبانی سازمان فاسد دولتی خود را در مجلس جابجا کنند و همان روزنامه نویسان بی آبرو سید ضیاءالدین را پیشوای ملی لقب میدهند و با اینکه او را با دکتر مصدق در یک ردیف میشمارند:

خطر استبداد و ارتجاع ایران را تهدید میکند. مبانی گروه و تمام ساختگان ادوار هشت گانه مجلس از ششم تا سیزدهم و روزنامه نگاران حکومت بیست ساله در شمار یکدیگرند. برای اینکه بیگانه پرستی و میهن فروشی و خودخواهی تجدید نشود ملت ایران باید تمام آنان را بپای میز محاکمه دعوت کند و خونریزیها و آزادی‌کشیها را با چوبه دار و گلوله فولادین پاداش دهد.

نقل از کتاب « امیل لوسولور » فرانسوی استاد سابق دانشکده حقوق طهران که در روزهای کودتا در ایران بوده.

دیکتاتوری و سقوط ضیاءالدین طباطبائی

فصل سوم

کودتای سوم حوت

(۲۱ فوریه ۱۹۲۱)

انگلیسها به خطر پی برده، دست بلشویکها را در انقلاب [illegible] ومقاومت ایرانیان حس میکنند. باین جهت تصمیم گرفتند که ضربهٔ بزرگی وارد آورند و اشخاص تازه‌ای را که سر سپرده باشند و قیمومیت آنان را قبول کنند وادار کنند سکه قدرت را بدست گیرند.

هرگز اوضاع تا این اندازه برای چنین اقدامی مساعد نبود. برای یک نهضت و حرکت جدی زمینه کاملا حاضر شده است. کابینه سپهدار قادر نیست باموضوعی سروصورتی بدهد. در میان تحریکات و رقابت ها بایستی ترین طرزی روزی به شب میاورد و بطرز خاور زمین با تمام دستجات تعارف میکند و بهیچ طرف تمایل قطعی نشان نمیدهد. این دوست ادیبی روسها میخواهد با افتتاح باب مذاکرات با مسکو اعتبار جدیدی برای خود تهیه کند و در عین حال با لندن ناز وغمزه میکند. میتوان گفت که دیگر ایران حکومتی ندارد. نقشه انگلیس درچنین وضعی با سهولت معینی قابل اجرا میباشد. از همان اولین روزهای سال ۱۹۲۱ سفارت انگلیس با پیش بینی وقایعی که خود خط اطلاع دارد اروپائیهای مقیم طهران را دعوت به ترک پایتخت ایران میکند.

بهانه که میاورد احتمال پیشرفت بلشویکهاست. در ۲۱ ژانویه کلنی فرانسوی درسفارت تشکیل میکنند و درتحت ریاست کاردار سفارت [illegible] که در غیاب سفیر جانشین مشارالیه است جلسه تشکیل میدهند.

جامعه ما پس از تشریح وضعیت بدون اینکه بخواهند اعمال نفوذی در آراء اشخاص نمایند یکنه پیشنهاد انگلیسها را به آنان ابلاغ میکنند. انگلیسها از تاریخ پیشنهاد تا مدت یک ماه تسهیلاتی برای کسانیکه بخواهند ایران را ترک گویند قائل شده بودند (باید متذکر شد که درست یکماه بعد یکم روز ما کودتا بعمل آمد و این مسئله خیلی جالب توجه است). انگلیس ها برای حمل مسافرین و بارها کامیون هائی در اختیار حضرات حاضر نه بگذارند که آنان را به راه آهن بغداد برسانند. درب معاون خواربار و بنزین را هم بروی آنان باز میکنند.

یک بخشنامه چاپی هم بین همه توزیع گشت که جزئیات مسافرت را شرح میدهد. ولی شرایط بخشنامه بقدری سنگین و زیان آور بود که هموطنان ما حتی درصورت تمایل هم نمیتوانستند از آن استفاده کنند.

مباحثه برخاست و من از کاردار سفارت سئوال کردم که آیا مشارالیه و نمایندگان بوجود خطر ورود بولشویکها ها میباشد و پس از آنکه از او جواب مثبت شنیدم گفتم:

« من عقیده دارم که این یک مانور انگلیسهاست که میخواهند قرارداد ۱۹۱۹ را بتصویب رسانند. بعد از آنکه بوسیلهٔ سرپرسی کاکس با خشونت عمل کردند و موفق نشدند پس از آنکه مستر نورمان مذاکرات نزاکت مآبانه بعمل آورد و باز نتیجه نگرفت، اکنون میخواهند باین وسیله به دولت ایران فشار بیاورند. دراینصورتیکه دولت ایران ازهرزمانی بیشتر به مستشاران فنی و متخصصین بلژیکی و سوئدی و فرانسوی خود احتیاج دارد. چنین وضعی پیش آورده و ایرانیان را با عزیمت آنان تهدید میکنند. بعد وقتیکه این مستشاران و مامورین رفتند جای مشارالیهم را گرفته و فعال مایشاء و مالک الرقاب در دوائر مختلفه ایرانی می شوند. »

هموطنان ما فرانسویان با نظر من موافق شده و تصمیم گرفته شد که حتی زنان و کودکان هم پیش از آنکه نسوان و اطفال انگلیس طهران را ترک گویند نباید حرکت کنند. سفارت های دیگر مقیم طهران نیز تصمیم نظیر همین اتخاذ کردند و من در ۲۵ ژانویه ۱۹۲۱ ضمن یادداشتهای خود نوشتم:

« آخرین مانور انگلیسها نیز بر اثر وحدت نظر سفرای دول متفقه که با خروج اتباع خود از ایران موافقت نکرده، عقیم ماند... »

حالا انگلیسها دیگر از عزیمت از ایران صحبت نمیکنند، و بانک شاهنشاهی موضوع انتقال مرکز خود را به بوشهر تکذیب میکند.

زمان جمع ما کار کرد. روز جمعه من به دانشجویان مضطرب و نگران خود اطلاع دادم که استادان فرانسوی شان همان طوریکه در روزهای خوش و شادی بین آنها بوده اند درایام بدبختی و مصیبت کشور ایران هم آنانرا ترک نگفته وظیفه خود را انجام خواهند داد.

***

انگلیسها در فوریه ۱۹۲۱ وقتیکه کلنی های بیگانه را دعوت به ترک طهران کردند منظورشان حفظ حیات آنان و یا منافع مادی ایشان نبود و هدف دیگری داشتند.

آن ها میخواستند میدان را پاک کنند و تمام مامورین اروپائی را از ایران دور سازند تا درطی وقایعی که مقدماتش فراهم میشد از شر نظارت و مزاحمت آنان در امان باشند.

تصمیم ما دایر براینکه محل را ترک نگوئیم برخلاف نقشه و طرح آنها بود ولی دیگر وقت عقب نشینی نبود و دیرشده بود و آنچه که دیگر غیرقابل اجتناب بود میبایستی وقوع یابد.

عصر بیستم فوریه درطهران اطلاع حاصل شد که یک عده ۲۵۰۰ نفر قزاق [illegible] از قزوین خارج و بسوی پایتخت میآیند. در کاخ ریاست وزراء سعی میکردند که بیم و هراس را از دلها بدر کرده و مراجعین را آرام کنند. میگفتند که ژاندارمها و سربازها تحت سلاح هستند و برای مواجهه با [illegible] خواهند رفت. صبح آنروز من سپهدار را دیدم که باطرز دموکرات منشانه دربازار خرید میکرد و بمن گفت که بهیچوجه باین جنبش اهمیت نباید داد.

برای اینکه شرح صحیحی از این ایام پرشور بدهم بهتر است وقایعی را که دردفترچه یادداشتم نوشته‌ام اینجا نقل کنم.

۲۱ فوریه ۱۹۲۱ (سوم حوت)

امشب در حدود دوساعت بعد از نیمه شب بصدای شلیک شدید تفنگ و چندتیر توپ بیدار شدم. آشپزم علی‌اکبر صبح که سرکار آمد بمن اطلاع داد که قزاقها شهر را بتصرف در آورده اند. مانند همکاران فرانسویش او شخص مطلعی است.

ساعت ده بطرف سفارت براه افتادم و در بین راه بمسیو بریلی برخوردم و دو نفری بسوی میدان توپخانه رفتیم. جمعیت زیادی در خیابانها در رفت و آمدند. ایرانیان باوضع اسرارآمیزی باهم در گفتگو میباشند. مدیرالملک خزانه دارکل مالیه را دیدیم و خیلی مضطرب بنظر آمد. از پلکان اداره نظمیه که دیروز [illegible] رسیدگی میکردم بالا رفتیم. افسوس! در وضع اسف انگیزی افتاده است و تصور میکنم تمام زحمات من هدر رفته. ولی در ایران نباید از چیزی تعجب کرد.

وارد اطاقهای کار نظمیه شدیم. تمام شیشه ها و [illegible] شکسته است. کاغذ ها روی خاک پاشیده شده و کشوها و گنجه ها شکسته است. روی قالیهای اطاق رئیس نظمیه سرتیپ وستداهل خون ریخته است. او و سایر مستشاران سوئدی ناپدید هستند.

یک افسر ایرانی آشنای من اوامر قزاقها را اجرا میکند. از او سئوال کردم. گفت هنوز معلوم نیست که کودتا بنفع چه کسی انجام شده. افسر مزبور چنین اضافه کرد:

« دیشب ژاندارمها برای مواجهه با [illegible] از شهر خارج شدند، ولی آنها از یک دروازه بیرون رفتند و قزاقها از دروازهٔ دیگر وارد شدند. بعد تمام کیسه‌ها از وزارت داخله بوسیله تلفن دستوری گرفتند که مقاومت نکنند. فقط ما بی‌اطلاع بودیم و بالنتیجه این مبارزه که [illegible] بوقوع پیوست.

من گمان میکنم که همه باهم کنار آمده‌اند و این کودتا را علنا و دوستانه انگلیسها دوبراه کرده اند. »

بقلم یکی از دوستان دانشمند ما

صد چرخ دوار

در زندگانی ملل کامیاب پیوسته درحرکت وکارند

اصلاح قوه قضائی کشور، و اتمام و دوام استقلال قضات از [illegible] است و آنکه قانون اساسی مشروطیت این قوه را در عرض قوای مقننه و اجرائیه قرارداده است [illegible] دستگاه عظیم را [illegible] از طرف هیئت دولتی در صدور این دستگاه [illegible] و دادخواهی [illegible] برای وزیری که اختیار عزل و نصب در دست ولیس دولت است [illegible] درست و مقام [illegible] که شنوائی و اطاعت را در مقابل حق و عدالت زیرپا بگذارد و میل این و آن ترتیب اثر بدهد و با التماس و خواهش و تهدید و تغییر پست اشخاص را که نگهدار بدون رکن اساسی حکومت مشروطه اند متزلزل سازد و یا باوضع و تغییر قوانین تحت اراده حکومت [illegible] و مصلحت عامه متجاوز برحقوق جامعه افراد بپردازد و جریان کار قضائی را ملایم با سیاست دولت نکند؟ اگر احیانا و تصادفا وزیری روبه و روال کار خود را برخلاف آنچه گفته شد قرار داد باور نخواهد کرد که بعنوان اصلاح کابینه و یا تغییر پست دستش از کار کوتاه و نقشش بر آب خواهد شد.

ممکن است راهی را که ما برای تامین استقلال کامل قوه قضائی نشان میدهیم باسابقه عمل وفق ندهد ولی در محیط مادر سرزمینی که رجال [illegible] و با شهامت کم داریم معتقدیم که وزیر دادگستری، قضات و کلیه مامورین این دستگاه دادخواهی از پاکترین اشخاص طبق قانون و مقررات خاصی تعیین و انتخاب شوند و جز عقلمان و مقررات قانونی هیچ عاملی در تغییر و تبدیل و اعطاء و ترفیع آنان موثر نباشد و بطوری که بخود مختاری از روی موازین قانونی در دستگاه قضائی ما حکومت کند و مانند یک ماشین خودکار هرجا [illegible] و ستم و زور گوئی و تعدی است زیر گردش چرخهای این دستگاه خرد و له شود و محصولی جز حق و عدالت و داد بیرون ندهد.

در همین حال ناظر بر تمام جریان کشور باشد دزد و نابکار، مختلس و شیاد در دستگاه دولت در هیئت هفته در همان حکومت درمن افراد جامعه هر جا سراغ آرد بپای محاکمه بکشد و مجازات نماید. دادستانهای آن بیطرف باشند از لحاظ جنبه عمومی قضایا چشم پوشی نکنند و اگر درانجام وظایف سستی کردند شریک در خلافکاری و جرم شناخته شده از گوشه دیگر این دستگاه و از سازمان های مالوف این دستگاه همین مدافعین حقوق عمومی بجرم تسامح و چشم پوشی محکوم شده و در جا وظیفه تحت محاکمه و مواخذه شده و [illegible] مطمئن شود که [illegible] وجود دارد. باعشقهای دستگاه [illegible] و وسایل کار در حد لازم در اختیار آن گذاشته شود و مجمله از وسایل مامورین اجرائیات هستند که این مامورین هم ازلحاظ استقلال قوه قضائی باید از کادر مخصوص وزیر نظر مستقیم دستگاه قضائی قرار گیرد در مقاله بعد از قوه اجرائیه و نواقص آن دستگاه و طرق اصلاحی که بنظر میرسد صحبت خواهیم نمود.

تلگرافها

از شاهی

تهران کمیته مرکزی حزب توده ایران پنج رونوشت رهبر مردم آژیر ستاره فرمان انتخاب آقای ایرج اسکندری کاندید وکالت دوره چهاردهم مازندران باموفقیت توام اینک اتحادیه پیشه‌وران شاهی این موفقیت عالی را به آقای اسکندری و تمام اعضاء حزب توده ایران مخصوصا رفقای فعال مازندران تبریک میگویند از طرف اتحادیه پیشه‌وران شاهی [illegible] مصدق پور

از شهرضا

شورای مجلس شورای ملی رونوشت آقای دکتر مصدق رونوشت جراید [illegible] آزادی خواه سعی فرمایند که اعتبارنامه سید ضیاء خائن و مسبب کودتای ۱۲۹۹ نگذرد درمحاکمه اعدام شخص نامبرده اقدام فرمائید اتحادیه کارگران شهرضا و حومه

تفسیر اخبار داخله

تلگرافات برعلیه سید ضیاء

صدها تلگراف از نقاط مختلفه کشور برعلیه سید ضیاءالدین و تصویب اعتبارنامه او بما رسیده و میرسد. متاسفانه صفحه کوچک روزنامه ازدرج تمام آنها ما را مانع است. از آنجمله است تلگرافی از [illegible] تلگرافی از شاهرود [illegible] جمعی از آزادیخواهان و تلگرافی [illegible] از طرف کمیته محلی حزب توده [illegible] وطن پرستان [illegible] اعتبارنامه [illegible] بوده.

مامورین شهرداری آبادان

[illegible]

باز درخصوص دادگستری خوزستان

[illegible] پس از [illegible] روزی [illegible] و [illegible] دادگستری [illegible] که سه سال از [illegible] در کشور ما تکرار میشود. [illegible] وزارت دادگستری هم مراجعه شده است [illegible] آن جلب مینمائیم.

همان آش و همان کاسه

آقای سید محمد صادق طباطبائی بریاست و آقایان امیر تیمور کلالی و [illegible] به نیابت ریاست مجلس و آقایان تیمور تاش و [illegible] به اجتماع [illegible] منشی‌گری انتخاب شدند.

از سبزوار

کمیته مرکزی حزب توده ایران رونوشت سازمان جوانان حزب توده ایران رونوشت مردم رونوشت آژیر انتخاب آقای ایرج اسکندری را بنمایندگی مجلس به تمام رفقای حزبی مخصوصا سازمان جوانان تبریک میگوئیم از طرف سازمان جوانان حزب توده ایران سبزوار خاوری

از تبریز

روزنامه آژیر رونوشت گیتی رونوشت مردم رونوشت رهبر [illegible] روز شنبه ۲۰ اسفند در شهر تبریز [illegible] داده شده است. [illegible]

از آمل

تهران کمیته حزب توده ایران رونوشت رهبر مردم آژیر موفقیت انتخاباتی آقای ایرج اسکندری را بعموم رفقا تبریک گفته پیشرفت مرام آزادیخواهان توده را خواستار هستیم صمدانی

از تبریز

شورای مجلس شورای ملی رونوشت جراید. ما قاطبه آذربایجان نسبت به عملیات سید ضیاء [illegible] دیکتاتوری گذشته و خیانت مرتجعانه او که ناشی از احساس خودسرانه و شهوت های او است اعتراض میکند.

از طرف کمیته ضد فاشیستی آذربایجان تبریز

مهمترین خبرهای خارجی

متفقین در جزایر آمیروته پیش میروند

مرکز ستاد ارتش متفقین در جنوب باختری اقیانوس آرام ـ بقرار اظهار خبرگزاری انگلیس اعلامیه [illegible] ستاد ارتش متفقین در جنوب باختری اقیانوس آرام مشعر بر آنستکه در جزیره آمیروته نیروهای متفقین با پشتیبانی توپخانه و نیروی دریائی در [illegible] جزایر [illegible] و [illegible] نیرو پیاده کرده‌اند.

فعالیت نیروی هوائی متفقین شدید بود

دولت فنلاند باید تصمیم قطعی بگیرد

استکهلم ـ بقراری که خبرگزاری انگلیس گزارش میدهد دولت اتحاد جماهیر شوروی برای پاسخ دادن فنلاند بقبول شرایط متارکه جنگ چند روز مهلت داده است.

بنابر اخباری که از هلسینکی به استکهلم رسیده است در ظرف این چند روز آینده باید منتظر وقایع مهمی بود از این قبیل چنین استنباط میشود که دولت فنلاند دیگر باید تصمیم سریعی اتخاذ نماید و یا با حوادث اسف انگیزی مواجه گردد.

پس از تصرف خرسون

مسکو ـ ۱۴ [illegible] مخصوص خبرگزاری انگلیس دیروز گزارش داده است نیروهای [illegible] شوروی از خلیج دنیپر عبور کرده و در آن ور خرسون جبهه [illegible] کرده‌اند [illegible] تصرف آخرین [illegible] مقاومت آلمانها در سمت [illegible] قریب الوقوع میباشد.

بنابر اخباری که [illegible] رسیده است تهدید و فشار ارتش سرخ بر بخش نیکلایف روز بروز شدیدتر میباشد. در جاده [illegible] آلمانها [illegible] تشکیل یافته است و مهماتی که دشمن [illegible] چندین میلیارد مارک تخمین زده شده است. بنابر قرائن مشهوده ارتش سرخ خود را برای حملات شدیدتری آماده مینماید.

اکنون نیروهای شوروی بسوی رومانی پیش میروند و در جبهه پیشرفت اخیر آنها در جنوب خاوری تارنوپول اینک قریبا به چهل میلی رود دنیستر رسیده‌اند. نیروهای [illegible] در قسمت شمال [illegible] و در قسمت [illegible] با کمال سرعت عقب نشینی مینمایند مرکز راه آهن [illegible] مورد تهدید قرار گرفته است.

لندن ـ بقراریکه نویسنده [illegible] سیاسی خبرگزاری رویتر نوشته است اخبار واصله حاکیست که دولت ایتالیا از انگلیس و آمریکا نیز دعوت کرده است که نظیر دولت اتحاد جماهیر شوروی مناسبات سیاسی عادی با دولت ایتالیا برقرار دارند [illegible] هنوز تائید نشده است ولی بهمه حال عدم تائید این خبر دلیل بر آن نیست که دولت [illegible] و [illegible] دولت انگلیس نظیر رویه اتحاد جماهیر شوروی را تقاضا نکرده باشد یا در آتیه تقاضا نکند.

***

[illegible] بقرار اظهار خبرگزاری انگلیس سرهنگ [illegible] رئیس اداره [illegible] عراق امروز [illegible] خبرنگار خبرگزاری انگلیس اظهار داشت که دولت عراق [illegible] در زمان جنگ [illegible] خویش را [illegible] بیش از پیش [illegible] کشور عراق [illegible] که دولت انگلستان [illegible] و [illegible] در امور کشتی رانی [illegible] واصل میشود و این خود نشانه همکاری بزرگ دولت انگلیس میباشد.

لرد هالیفکس میگوید شکست بآلمان لبخند میزند

[illegible] ـ خبرگزاری انگلیس خبر میدهد که لرد هالیفکس سفیر انگلیس در آمریکا امروز [illegible] اظهار داشته است که شکست [illegible] آلمان [illegible]

[illegible] میگویند [illegible]

[illegible] اظهار داشت [illegible] زمامداران آلمان [illegible]

[illegible]

عمران و آبادی در نواحی نجات یافته شوروی

مسکو ـ خبرگزاری شوروی خبر میدهد که [illegible] نواحی آزاد شده شوروی [illegible] برنامه فعالیت خود میافزاید و [illegible] کشاورزان [illegible] اظهار داشته است که [illegible] نواحی [illegible] و [illegible] گردد و [illegible] نواحی که از دست آلمانها رهائی یافته است بطوریکه هرچه تمامتر کوشش [illegible] برای کار های بهاری آماده میکنند و اتباع شوروی که از [illegible] آلمانها رهائی یافته اند با شور و شعف زایدالوصفی برای کار از خود ابراز میدارند.

تراکتور و ماشین های کشاورزی جدید و نیرومندی باین نواحی حمل شده است مزارعی که بکلی با خاک یکسان شده بود امروز مجددا آباد و تعمیر شده است.

قرارداد بین آلمان و ژنرال میخائیلوویچ

استانبول ـ خبرگزاری شوروی خبر میدهد که روزنامه های [illegible] اعلام نموده که قرارداد جدیدی بین آلمان و ژنرال میخائیلوویچ بسته شده است بنابر اظهار روزنامه [illegible] منظور این قرار همکاری بین نیروی آلمان و میخائیلوویچ [illegible] مرحله [illegible] است که [illegible] مارشال تیتو می جنگد.

جانشین پوریچ که خواهد بود ؟

لندن ـ خبرگزاری انگلیس خبر میدهد [illegible] خبرنگار خبرگزاری انگلیس چنین میگوید

ژنرال دوشان سیمویچ مردی که در مارس ۱۹۴۱ در بلگراد کودتا کرد بنظر محافل لندن جانشین پوریچ نخست وزیر کنونی یوگوسلاوی خواهد بود ژنرال مزبور [illegible] که اکنون در لندن اقامت دارد [illegible] و میگویند که وی مشغول [illegible] محافل [illegible] اساسی که [illegible] دولت [illegible] کرده است.

خبرهای گوناگون

[illegible]

***

در اثنای حمله هوائی هواپیماهای دشمن به بریتانیای کبیر ۵ هواپیمای دشمن سرنگون شدند.

***

اعلامیه تکمیلی دولت شوروی مشعر بر آنستکه واحدهای ارتش سرخ بسوی نیکلایف بسرعت پیش میروند و حلقه محاصره خویش را بدور دسته های نیروی دشمن در این ناحیه تنگتر نموده‌اند.

***

دو تا از سه هواپیمای [illegible] ۵۲ آلمانی را هواپیماهای بوفایتر هنگام گشت در [illegible] «روس» سرنگون ساختند.

هواپیماهای دیگر متفقین روز یکشنبه بکشتیهای مهمات رسان دشمن در بندرهای «[illegible]» و «[illegible] پاروس» و «ماکریسا» و «ماکرس» حمله‌ور شدند.

***

کردل هول وزیر امور خارجه آمریکا اظهار داشت که اخبار مبنی براینکه دولت فنلاند پیشنهاد متارکه جنگ شوروی را رد نموده هنوز تائید نشده است.

***

بنابر اظهار سرهنگ [illegible] وزیر [illegible] آمریکا هواپیماهای آمریکا هواپیماهای آمریکائی روزانه سیزده هواپیمای ژاپنی را منهدم می نمایند.

***

وزارت اقتصاد عراق راجع بمعامله ۴۰ هزار پوست و [illegible] با شرکت [illegible] آمریکائی قراردادی منعقد داشته است.

***

ابن سعود پادشاه عربستان سعودی ریاض الصلح نخست وزیر لبنان را به ریاض واقع در عربستان سعودی دعوت کرده است تا در خصوص ایجاد مناسبات دوستانه بین دو کشور مذاکراتی بعمل آید.

***

چندین ستون از ارتش چهاردهم چین باکمال موفقیت در چند نقطه از رود چیندوین واقع در برمه عبور کرده‌اند

***

نظر بگل فوق العاده ای که در جبهه ایتالیا زمین را فرا گرفته عملیات زمینی بکلی متوقف گردیده است. متفقین پیوسته جدیت مینمایند که بوسیله بمبارانهای هوائی مواضع آلمانی ها را خراب نمایند و به ویژه بر مراکز مهماتی دشمن در شمال ایتالیا حمله می برند.

تلگرافها

از آوج

رهبر روشنفکر مردم آژیر امروز تهدید [illegible] خرقان در آوج [illegible] آرامش [illegible] آمده مجروح [illegible] شده ۵۶۴ [illegible] ۲۹ اسفند [illegible] آراء خاتمه یافته [illegible]

از شهرضا

فوری مجلس شورای ملی کپیه آقای دکتر مصدق.

وکلای آزادیخواه ساعد وظیفه وجدانی خود را انجام و با اعتبارنامه [illegible] که مسلط بر [illegible] حکومت ملی [illegible] مخالفت فرمایند.

کمیته ولایتی حزب توده شهرضا [illegible]

آگهی

اداره باربری ارتش ۱۱ قلم اجناس مشروحه زیر را از طریق مناقصه خریداری مینماید.

۱ - [illegible] مو ایرانی
۲ - روغن ترمز
۳ - چسب آتشی ایرانی و فرنگی
۴ - کرباس
۵ - کاغذ سنباده
۶ - آب مقطر
۷ - چرم
۸ - چوب چنار
۹ - نخ [illegible]
۱۰ - موم
۱۱ - روغن زیتون

داوطلبان میتوانند بامراجعه بحسابداری این اداره درروزهای [illegible] صورت مشخصات ومقدار آنرا دریافت دارند.

پیشنهاددهندگان باید صدی پنج بهای پیشنهادی خود را قبلا بصندوق [illegible] تهران پرداخته رسید آنرا پیوست پیشنهاد خود نمایند و یا معادل همان مبلغ [illegible] ضمیمه نمایند.

پیشنهاددهندگان پیشنهادات خودشانرا تاروزدوشنبه ۲۹ اسفندماه بدفتر حسابداری این اداره تسلیم نموده رسید دریافت دارند به پیشنهادات فاقد سپرده [illegible] ترتیب اثر داده نخواهد شد.

پیشنهادات واصله روز ۵ فروردین ماه ۱۳۲۳ ساعت ۹ صبح باز و خوانده خواهد شد.

حضور پیشنهاد دهندگان در جلسه مناقصه آزاد اشخاصیکه برنده مناقصه تشخیص و از عقد پیمان خود داری نمایند سپرده آنها بنفع ارتش ضبط خواهد شد.

ش ۲۷۱ ۴ - ۲
(ک. ک. ک.) اداره باربری ارتش

اخطار

از عموم آقایان مشترکین آژیر تقاضا میشود هرگاه روزنامه آنها تا ساعت ده صبح نرسید لطفا بوسیله تلفن شماره ۵۷۶۰ به بنگاه زربخش اطلاع دهند.

دفتر روزنامه آژیر ۵ - ۴

نوروزنامه آزادگان

روز شنبه ۲۷ اسفند [illegible] در صفحات متعدد حاوی گراور های بسیار از رجال بزرگ ایران ودنیا ـ مقالات سودمند ـ اشعار و [illegible] ـ متن کامل نطق تاریخی جلسه اخیر مجلس ـ تاریخ وقایع ایران و دنیا در سال ۱۳۲۲ منتشر میشود.

از خرید آن غفلت نفرمائید ـ قیمت ده ریال است.

دفتر روزنامه آزادگان

تکذیب از طرف دولت شوروی

مسکو ـ خبرگزاری انگلیس اطلاع میدهد که روز سه شنبه ازطرف خبرگزاری شوروی اعلامیه‌ای انتشار یافته و شرحی را که روز یکشنبه دریکی از روزنامه های انگلیس راجع بعقیده و نظریات مارشال استالین درباب شرایط صلح دولت اتحاد جماهیر شوروی با آلمان انتشار یافته تکذیب کرده است.

در جبهه ایطالیا هیچگونه تغییری رخ نداده است

پایگاه مقدم ستاد ارتش متفقین در دریای مدیترانه ـ بقرار اظهار خبرگزاری انگلیس اعلامیه امروز ستاد مقدم ارتش متفقین در دریای مدیترانه چنین حاکی است عملیات دریائی ـ شب پانزدهم مارس ناو [illegible] ما که در [illegible] مشغول عملیات میباشد یک ناو دشمن را غرق کردند وچندنفر آلمانی را اسیر نموده‌اند.

ترجمه کریم کشاورز - ۳۴ - نگارش جی بی پریستلی

تاریکی گرتلی

همپ باخشونت بمن نگریسته وگفت

«یک حق سومی هم وجود دارد ـ وآن این است که این بانو گرشترن درحقیقت زن خوب ودرستکاری باشد که [illegible] آورده است. عقیده من درباره او چنین است ومن [illegible] چشم های او نگاه کنید زیرا اهل شهر باو بدرفتاری کرده‌اند و خیال میکنم او به تنهائی از صد تای آنها بهتر است.»

این کلمات همپ که با تاثر بسیار ادا شده بود [illegible] از طرف من با تحقیر تلقی شود ولی بر عکس من چنانکه خودم هم معلوم نبود من پیش خودم خجالت کشیدم، چرا خجالت کشیدم معلوم نبود، راستش اوقاتم از خودم تلخ شد، این بانوی گرشترن [illegible] مرا عصبانی میکند حالاهم که خودش حاضر نبود در عوض [illegible] باعث عصبانیت من میشود.

من گفتم «بسیار خوب فرض کنیم که ایشان وجود مقدسی هستند، ولی او گویی چیزی مخفی میدارد، دیشب که من او را این جا دیدم خیلی میترسید. امروز هم خیلی احتیاط میکرد. علت این ترس واحتیاط چیست!»

همپ بدون اینکه فکر کند گفت:

«علت این است که خیلی اذیتش کرده اند.»

من سررا تکان داده گفتم:

«علت منحصر باین نیست ـ راستی آیا شما میل دارید این مرد را که اوتو نام دارد [illegible] توقیف کنید؟»

همپ سررا بسوی من خم کرده وگفت

«[illegible] میل ندارم، یعنی اگر او آنطوری که من فکر میکنم باشد. میل [illegible] این چه سئوالی بود که شما کردید!»

من پاسخ ندادم، [illegible] تصور میکنم میدانم کجاست. احتمال [illegible] دارد که اوتو در یکی از اطاق های [illegible] بانو گرشترن [illegible] پنهان شده باشد.»

همپ پرسید که آیا من اطمینان دارم.

من جواب دادم که «نه ـ ولی حاضرم یک [illegible] در مقابل یک گرو [illegible] که اوتو آنجاست. من امروز از چهره هردو زن وعلی الخصوص از قیافه [illegible] پیر درک کرده‌ام که ایشان کسی را درخانه پنهان کرده اند. حالا که [illegible] شما [illegible] را گفتید مطلب برای من روشن شده وواضح است که چه کسی [illegible] کرده اند.»

[illegible] افسر پلیس مشتی به زانویش زد و بعد برخاست واز وجناتش نارضایتی [illegible] هویدا بود و گفت

«[illegible] که این اطلاع را بمن داده‌اید.»

من گفتم

«[illegible] صبر کنید ـ یکدفعه باین خیال نیفتاده باشید که رفته واو را توقیف کنید.»

همپ جواب داد.

«حالا که میدانم کجاست کار دیگری نمیتوانم بکنم. باید او برای خودداری از ثبت نام محاکمه شود.»

من گفتم

«من از اداره مخصوص اختیارتام دارم واگر لازم باشد ممکن است حکم کتبی را هم ارائه دهم وحق دارم از پلیس ناحیه که در آن مشغول کارم همه گونه مساعدت طلب کنم. آیا میل دارید کاغذ را بشما نشان بدهم؟»

همپ خنده کرده وگفت

«[illegible] حالا که کار باینجا کشید بهتر است نشان بدهید، من تاکنون با کارمندان اداره مخصوص کار نکرده ام.»

من [illegible] را واچیدم و کاغذ را به افسر پلیس نشان دادم. حکم اثر خود را [illegible] و همپ خیلی راضی شد و بعد اخمی بر ابروان افکنده وگفت

«بسیار خوب ـ صحیح است ـ پس شما میل دارید که حکم توقیف صادر کرده وبه خانه [illegible] بروم ـ چنین نیست ؟»

من جواب دادم

«نه ـ من جدا [illegible] دارم که اوتو را راحت بگذارید وتمام مسئولیت این امر را خود بعهده میگیرم.»

چهره همپ [illegible] روشن شده وگفت

«هان ـ این امر دیگری است. من گمان میکنم که حق با شما نیست. من [illegible] تمام [illegible] را [illegible] که [illegible] زن درستکاری است. و باید با شما بگویم که من آدم شناسم.»

من گفتم

«شیوه آدم شناسی شما [illegible] ولی ما در یک دوره غیرعادی زندگی میکنیم [illegible] غیرمعمول را برگزیده [illegible] پیچیده ودرهمی را [illegible] واگر ما تصور کنیم که همه چیز خیلی ساده است اشتباه بزرگی کرده‌ایم.

پول و سیاست و خودخواهی و [illegible] و موهومات و نفرت وکینه و افکار پنهانی ـ همه این چیزها در طی این جنگ [illegible] شده و مخلوطی درست کرده اند. این جنگ بقدری مسائل [illegible] تاکنون در مقابل من طرح کرده که دیگر من بخود اجازه نمیدهم که [illegible] درشگفت شوم وحالا دیگر [illegible] نداشته باشم ضامن هیچکس وهیچ چیز نمیشوم.»

در آن حینی که این چیزها را میگفتم همپ مداما بمن نگاه میکرد، وناگهان گفت.

«[illegible] تصور می کنم پیش از اینکه بکار [illegible] مشغول شوید خوشبخت تر بودید.»

من بدون اینکه خود متوجه شوم چه میگویم گفتم:

«مدتها است که خوشبختی را ترک گفته. من سهم خودرا از سعادت بدست آورده و سپس آنرا از دست دادم ودیگر [illegible] امیدوار نیستم. خوب اجازه میدهید فردا صبح خدمتتان برسم و از تلفون استفاده کنم. متشکرم که باینجا آمده و از من دیدن کردید و حالا این دفترچه یادداشت «اولین» واز [illegible] را ملاحظه خواهم کرد.» همینکه همپ رفت من به دفترچه یادداشت مشغول شدم. مطالعه این خطوطی که تنها یادگار یک مرد بود درعین حال هم [illegible] انگیز وشگفت آور بود. کارمندان اداره مخصوص که اولین در آن کار میکرد طرز کارشان با ما ماموران اداره ضد جاسوسی فرق دارد.

آنان مدتها دریک نقطه زندگی کرده و یک کار عادی اشتغال میورزند و باینجهت اسلوب مراقبت آنان از نظر فنی جنبه دیگری دارد. دفترچه یادداشت در نظر اول شبیه دفترچه یک استاد کارگر کارخانه هواپیما سازی بود و بس.

یادداشتهای بسیاری مربوط به کار درکارخانه درآن دیده میشد. ولی من میدانستم که تذکراتی در این دفترچه خواهم یافت که مشغولیات فکری اولین را برایم [illegible] خواهد کرد والا او قبل از مرگ خود تمام نیروی خود را جمع نمیکرد که دفترچه را دور از خود بیفکند و از دسترس قاتلین محفوظ دارد.

واقعا هم آخرین صفحات دفترچه گویی میبایستی جانشین ملاقاتی که وقوع نیافت میشد. حالا دیگر تعقیب کار مربوط بمن بود.

درصفحه اول الفاظ «[illegible]» نوشته شده بود ویک علامت سئوال بزرگ درمقابلش قرار گرفته بود.

پائین‌تر نقشه رسم شده ودور مرکز آن دایره کشیده و دروسط دایره آن علامت اسرار آمیز «ایکس» قرار گرفته بود واین نقشه شهر را نشان میداد واز آن شعاع هائی بهرطرف رسم شده بود.

پائین‌تر این عبارت خوانده میشد:

«یک نقطه [illegible] وشهر ویکی در خارج شهر» جای دیگر این عبارت دیده می شد «راجع به پنجره چطور ؟» جای دیگر این دو کلمه نوشته شده بود

«احتمال دارد ـ آمریکا» [illegible] که [illegible] بود اشاره میکرد. این یادداشت رامن بزحمت پیدا کردم ومشتمل بر این دو جمله بود. هر [illegible] گوینده [illegible] گونه چپ او یک جای زخم عمیق دیده میشد. در صفحه آخر دفترچه [illegible] که رویش خط کشیده شده بود ومن بزحمت توانستم بعد از تامل بخوانم نوشته شده بود.

«راجع بجای زخم تطبیق شود» در ۳ صفحه آخر در جاهای مختلف چند کلمه جدا جدا نوشته شده بود وروی آن خط کشیده شده بود.

بخصوص کلمات «[illegible] ها» و «[illegible]» جلب توجه مرا کرد. مطالب دیگر قابل ذکر دفترچه همین بود و بس.